

י"ז בחשוון התשע"ד
21 באוקטובר 2013
מרא. 2013-15098

לכבוד
מר בנימין אחסתרביה, עו"ד
המוקד להגנת הפרט
רח' אבו עוביידה 4
ירושלים 97200

שלום וברכה,

הנדון: נוהל הערות גורמים בבקשות לאיחוד משפחות

בפתח הדברים אבקש להתנצל על העיכוב במתן תשובתנו לפנייתכם.

לגופו של עניין, אבקש לעדכן, כי לאחר בחינת מכלול ההיבטים של הנוהל שבנדון ובחינת יישומו, הוחלט כי בנוהל ייערכו מספר תיקונים, כמפורט להלן:

1. בכל הנוגע לאופן עריכת השימוע לפי הנוהל - הנוהל יבחין בין מקרים בהם מדובר בבקשה חדשה להליך מדורג, שטרם אושרה, כאשר לבן הזוג הזר טרם ניתן רישיון ישיבה או היתר שהייה בישראל ונראה לכאורה כי קיימת מניעה פלילית או ביטחונית לאישור הבקשה, לבין בקשה אשר אושרה ובן הזוג הזר קיבל רישיון ישיבה או היתר שהייה בישראל ונראה לכאורה כי קיימת מניעה פלילית או ביטחונית המצדיקה ביטול הרישיון או ההיתר.

2. על פי אבחנה זו, במקרים בהם מדובר בבקשה חדשה תינתן אפשרות להעביר טיעונים בכתב, כפי שמופיע בנוהל כיום. במקרים בהם מדובר בהפסקת הליך, תינתן לבני הזוג האפשרות להשלים טיעוניהם בפני הלשכה בעל פה, אלא אם כן יבחרו להעביר תגובתם בכתב בלבד.

3. בהקשר זה יצוין כי בהתאם להלכה הפסוקת, זכות הטיעון יכול שתהיה בעל פה, בכתב, במעמד הצדדים, בנפרד או בדרך של טיעונים משלימים, הכל לפי נסיבות העניין, וכבר נפסק כי בנסיבות

רגילות תצא הרשות ידי חובתה האמורה בדרך של שימוע בכתב. ראה בג"ץ 6339/05 מטר נ' מפקד כוחות צה"ל בחבל עזה, שם קבע בית המשפט שאין יסוד לטענה בדבר אי מתן זכות טיעון, שכן "חובת השימוע יכול שתהיה מוגשמת במספר רב של אופנים. בדרך כלל הרשות תצא ידי חובתה בדרך של שימוע בכתב. רק בנסיבות מיוחדות עשויה חובת השימוע לחייב את הרשות לקיים שימוע בעל פה (בג"ץ 164/97 קונטרס בע"מ נ' משרד האוצר, אגף המכס והמע"מ). נסיבות אלה אינן מתקיימות במקרה שלפנינו. לעותרים ניתנה הזדמנות להשיג על צו הפינוי בכתב. זאת הם לא עשו. תחת זאת הם ביקשו שימוע בעל פה. לכך אין הם זכאים. מסקנתנו היא אפוא כי לא הופרה זכות השימוע של העותרים...". כך גם בבג"צ 4706/02 סלאח נ' שר הפנים, קבע בית המשפט כי "שיווייטי עקרונות אלה לנגד עיניי ונחה דעתי, כי משניתנה לעותר הזדמנות ראויה להעלות לפני שר הפנים את השגותיו על כך שקיים חשש שיציאתו מן הארץ תנוצל למטרת מפגש עם גורמים עוינים, והמשיב השיב על ההשגות, מוצתה זכות הטיעון והשימוע של העותר, אף-על-פי שהשימוע התקיים בכתב ואף-על-פי שהתקיים אחרי מתן הצו. המשיב יצא אפוא ידי חובתו". ראה גם עע"מ 2827/07 רחל חיות ואח' נ' משרד הבינוי והשיכון ואח': "שקיפות עבודתה של הרשות צריך שתתבטא בכך שיוכל אדם להגיב לנאמר כלפיו; ועל פי רוב המדובר בטענות שניתן להביא בהקשר להן תשתית חולקת בכתב".

4. בהתאם לכך, נקבעה בנוהל הערות גורמים זכות טיעון בכתב במקרים אלה. עם זאת, במקרים בהם מדובר במי שכבר שוהה בישראל והחזיק ברישיון ישיבה או בהיתר שהיה בישראל מכוח הליך מדורג אשר החל, בדומה למצב של הפסקת הליך מדורג מטעמים אחרים, תינתן האפשרות להעלות טיעונים בעל פה, וזאת כהשלמה להעלאת טיעונים בכתב. בהקשר זה יצוין, כי הליך זה נערך לאחר מתן הודעה מפורטת ככל הניתן בדבר הסיבה שבגינה נשקלת דחיית הבקשה, וזאת בהתאם למידע הגלוי אשר מועבר מגורמי הביטחון ומהמשרה לרשות האוכלוסין.

5. מקום בו מדובר בשימוע בעל פה, השימוע יתבצע בלשכת רשות האוכלוסין במקום מגוריו של בן הזוג הישראלי, והוא יתבסס על החומר הגלוי אשר הועבר לבני הזוג בהודעה המקדימה ועל עמדת בני הזוג בכתב אשר אותה יידרשו להביא לשימוע. יובהר כי מטרת השימוע הינה לאפשר לבני הזוג להתייחס למידע אשר הוצג בפניהם בהודעה המקדימה. ממילא מהלך השימוע יתבסס על התייחסות בני הזוג לחומר הגלוי, שכן אין אפשרות להציג בפניהם את החומר החסוי, שבהתאם לעמדת גורמי הביטחון והמשרה ניתן למספר מצומצם של בעלי תפקידים בלבד, ולפיכך החומר

החסוי לא יועבר ללשכה לקראת השימוע. מטרת השימוע, כפי שאף הוצגה על ידכם, הינה לאפשר לבני הזוג להשיב ולהתייחס לתומר הגלוי שהוצג בפניהם, ומטרה זו תושג באופן המתואר.

6. לאחר עריכת השימוע בעל פה במקרים האמורים, התייחסות בני הזוג בכתב וסיכום השימוע יועברו לגורמים הרלוונטיים במטא"ר / גורמי הביטחון, ובמקרים של זכות טיעון בכתב תועבר התייחסות בני הזוג בכתב לגורמים אלה, ולאחר קבלת עמדתם, תינתן החלטה על ידי ראש הדסק. במסגרת קבלת החלטה – הן במקרים בהם נערך שימוע בכתב, והן במקרים בהם נערך גם שימוע בעל פה – יבחן ראש הדסק את מכלול ההיבטים הנוגעים לנושא, כולל השימוע, נסיבות המקרה, החומר החסוי שהועבר אל הדסק והתייחסות הגורמים, ויקבל החלטה, אשר תאזן בין מכלול השיקולים וההיבטים של המקרה הפרטני, כולל עריכת איוון רלוונטי במקרים בהם מדובר במידע המיוחס לבן משפחה של הזר. בהקשר זה יצוין, כי נוהל הערות גורמים עניינו בהסדרת אופן העבודה של הגורמים המטפלים בנושא, ולפיכך אינו מפרט את השיקולים בקבלת החלטה, אשר מטבע הדברים משתנים ממקרה למקרה.

7. במענה לפנייתכם, יובהר פעם נוספת בנוהל כי ככל שלא התקבלה תגובה, יש לשקול האם לסרב (סעיף 2.3 לנוהל), וכן כי תצהיר יידרש רק על עובדות הנוגעות לבני הזוג.

8. בנוסף, ייקבע בנוהל כי לאחר קבלת התייחסות הגורם הרלוונטי במטא"ר / גורמי הביטחון לתגובת בני הזוג, תינתן החלטה על ידי הדסק תוך 30 ימים. במקביל, איננו מוצאים מקום להאריך את המועד להגשת התגובה בכתב של בני הזוג.

בכבוד רב,

נעמה בלאי, עו"ד
ממונה (כניסה לישראל)

העתק :

מר אמנון בן עמי - מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה